

Jaarrede voorzitter 2017-2018

Peter Koomen

Dames en Heren,

Als voorzitter van de Nederlandse Entomologische Vereniging geef ik u, namens het bestuur, een uiteenzetting over de voornemens van het bestuur voor het komende verenigingsjaar. Tijdens de ALV zal het bestuur u, na enige toelichting op de plannen, vragen om deze tekst, in samenhang met het beleidsplan en de begroting, als een uitvoeringsplan voor het jaar 2018/2019 vast te stellen. Deze officiële vaststelling is noodzakelijk om als NEV aan de voorwaarden voor de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) te kunnen voldoen. Het hebben van de ANBI-status heeft voor een vereniging als de onze grote financiële voordelen.

Het afgelopen jaar beloofde bijna een normaal jaar te worden. Er waren geen veranderingen te verwachten rond de NEV-bibliotheek, die in verband met een verbouwing van Naturalis sinds 2016 in een tijdelijk depot gehuisvest is. Op aanvraag kunnen boeken en tijdschriften op het adres Vondellaan 55 te Leiden worden geraadpleegd (zie aanvraagprocedure op de website van de NEV). Deze situatie zal waarschijnlijk nog tot in 2019 duren. In goede samenwerking met Naturalis wordt zo veel mogelijk service geboden. Ook de administratie, gehuisvest via Naturalis bij het EIS-Kenniscentrum Insecten en Andere Ongewervelden, is tot tevredenheid ondergebracht aan de Vondellaan 55 in Leiden.

Er waren geen veranderingen in het enthousiasme waarmee de secties allerlei activiteiten organiseerden: van inhoudelijke lezingen tot determineercursussen tot dag- of weekend-excursies verspreid over het land. Vanuit de sectiebesturen begrijp ik dat deze bijeenkomsten redelijk tot goed worden bezocht en met enige regelmaat nieuwe geïnteresseerden naar zich toetrekken, die zich verder willen verdiepen in een bepaalde groep van insecten. De meeste secties rapporteren hun bevindingen via hun eigen convocaties, vaak voor een ieder te lezen op sectie-websites via de NEV-website, of via Entomologische Berichten. Als bestuur willen we de secties graag blijven ondersteunen bij de organisatie van al hun activiteiten, bijvoorbeeld door het Sectie-fonds waar de secties een beroep op kunnen doen als ze iets extra's willen organiseren. Dit is het afgelopen jaar een paar keer gedaan.

Er is geen verandering gekomen in de afname van belangstelling voor regionale afdelingen. De meeste afdelingen hebben zich inmiddels actief opgeheven, de overige worden door het bestuur als opgeheven beschouwd omdat ze niet meer actief zijn. Het bestuur ziet het verdwijnen van de afdelingen als een gegeven waar weinig aan te doen valt. Afdelingen worden niet meer op de website genoemd, maar statutair is het nog steeds mogelijk een regionale afdeling op te richten, mocht het enthousiasme daarvoor weer toenemen.

Er was geen verandering in het voornemen het aantal jonge leden in de vereniging te doen toenemen. Als onderdeel daarvan is de NEV het afgelopen jaar doorgegaan met het geven van introductiecursussen van één dag voor jongeren en voor leden die zich eens in een nieuwe taxonomische groep willen verdiepen. Deze cursusedagen voorzien duidelijk in een behoefte, want ze

zijn steeds in korte tijd volgeboekt en de waardering is hoog. In 2017 werden cursusedagen gegeven over nachtvlinders (i.s.m. de sectie Ter Haar) en bijen (i.s.m. de sectie Hymenoptera). In 2018 heeft inmiddels een cursusedag bodemfauna (i.s.m. Matty Berg) plaats gevonden, en is een dag over wantsen in voorbereiding. Met de secties zijn mogelijkheden besproken om dit jaar nog meer cursusedagen te organiseren. De hoop is dat meedoen aan een cursusedag de drempel verlaagt om lid te worden van de NEV of een van haar secties. Via de website van de NEV blijft u op de hoogte van deze cursusedagen. Ook zijn we in 2017 doorgegaan met meer bekendheid te geven aan entomologie door tijdens zomerbijeenkomsten workshops te organiseren voor niet-leden. Nieuw in 2017 was de mogelijkheid om bij aanmelding voor de entomologendag gelijktijdig met korting NEV-lid te worden. Dit leverde weer vier nieuwe leden op.

Ook onze verenigingstijdschriften veranderden niet. Onder leiding van eindredacteur Jinze Noordijk zijn 6 nummers van Entomologische Berichten (EB) uitgegeven, met o.a. een themanummer over lieveheersbeestjes. Het lukte net niet om een verslag van de zomerbijeenkomst van 2016 in 2017 te laten verschijnen, maar dat is inmiddels wel in 2018 gebeurd. Het bestuur heeft een contract getekend dat de Biodiversity Heritage Library toestemming geeft de jaargangen 1921-2007 te scannen en voor iedereen te ontsluiten. Dit kost de vereniging niets. Entomologia Experimentalis et Applicata (EEA) draait nu volledig onder de nieuwe hoofdredacteur, Leo Beukeboom, uiteraard met ondersteuning van het EEA-bureau. Er wordt onderhandeld over een nieuw contract met uitgever Wiley, dat beter voorbereid is op een digitale(re) toekomst dan het oude contract. In de serie *Entomologische Tabellen* verscheen afgelopen jaar geen nieuwe tabel, maar de voorbereidingen voor een extra dikke tabel over watermijten zijn vrijwel afgerond. Diverse andere delen zijn in voorbereiding. Het Tijdschrift voor Entomologie (TvE) bereikte onder leiding van Herman de Jong in 2017 de respectabele leeftijd van 160 jaar, maar beleeft momenteel wat mindere tijden. Toch is er met uitgever Brill een jaar verlenging van het contract (voor 2019) bereikt. Of dit nóg een keer gaat lukken, liefst voor een langere periode, zal sterk afhangen van het aantal aangeboden manuscripten. Ik doe dus nogmaals een oproep: mocht u een manuscript in voorbereiding hebben, denk dan eens aan dit tijdschrift om uw werk op zeer fraaie wijze te laten publiceren.

Onveranderlijk werd een Zomerbijeenkomst georganiseerd (door de sectie Thijssse i.s.m. de Vlaamse ongewerveldenwerkgroep LIKONA), deze keer in het gebied van de Grensmaas tussen België en Limburg. Uitvalsbasis was groepsaccommodatie De Kalei, te Dilsen-Stokkem in België, een primeur voor de NEV. Na gunstige ervaringen in het voorgaande jaar werden tijdens de bijeenkomst workshops gegeven, gericht op vrijwilligers en beheerders van bos, duin en heide. Komend jaar zal de 173ste Zomerbijeenkomst gaan naar het Nationaal Park Hollandse Duinen. De organisatie ligt wederom in handen van de Sectie Thijssse. De zomerbijeenkomsten worden goed bezocht en zijn dé gelegenheid om het verzamelen van insecten in de praktijk te zien, met andere enthousiaste leden op stap te gaan of ervaringen uit te wisselen. Ik hoop daar weer velen van u te ontmoeten.

Uiteindelijk werd het echter toch niet zo'n normaal jaar vanwege diverse extra zaken die op het bestuur afkwamen. Vaak vormen ze (hoogstens) één zinnetje in één van de verslagen, maar hebben ze heel wat uurtjes extra werk van bestuursleden gekost: meer PR maken via sociale media, deelnemen aan extra discussies m.b.t. de koers van de Uyttenboogaart Eliasen Stichting, regelen van een nieuwe pensioenvoorziening voor de medewerkers van de NEV, uitzoeken of automatische incasso van contributies zin heeft, zorgen dat TvE via de website voor alle leden toegankelijk is, zorgen dat oude delen van EB per internet ontsloten worden, uitzoeken waarom de portokosten van EB steeds maar fluctueren, zorgen dat eindelijk alle Proceedings van de entomologedagen op de website komen, opstarten van scannen van oude werken, analyseren van een nieuw contract voor

EEA, regelen van een jaarboekje, organiseren van een extra algemene ledenvergadering, uitzoeken of secties hun financiën kunnen regelen zonder rechtspersoon te worden, zoeken van een nieuwe, betaalbare locatie voor de wintervergadering, en ... het zoeken van een nieuwe secretaris. Ik wil alle bestuursleden en diverse behulpzame oud-bestuursleden van harte bedanken voor hun inzet om alle gewone en minder gewone zaken van het afgelopen jaar tot een goed einde te brengen.

Bijlage 1: Financiële paragraaf

De vereniging sluit 2017 financieel met een positief resultaat af (ruim € 43.000). Er waren een paar tegenvallers (vooral hogere algemene kosten en hogere kosten voor EB), maar deze werden ruimschoots gecompenseerd door meevallers. Aan de uitgavenkant was belangrijk dat een gedeelte van het geld gereserveerd voor het catalogiseren en scannen van oude werken van de bibliotheek, nog niet kon worden besteed. Ook maakten we minder kosten voor het aanschaffen van seriewerken en boeken voor de bibliotheek. Aan de inkomstenkant ontvingen we voor het tijdschrift EEA opnieuw meer royalty's dan verwacht (in Engels ponden), die ook nog eens voor een groot deel tegen een gunstige koers gewisseld konden worden. Het positieve resultaat zullen we voor de ene helft opnemen in het EEA fonds (bedoeld om het uitgeven van dit tijdschrift ook in de toekomst te kunnen waarborgen), voor de andere helft in het bibliotheekfonds (bedoeld om het digitaliseren van oude werken in de toekomst voort te kunnen zetten).